

PERSBERICHT: Captatieverbod Limburgse onbevaarbare waterlopen

Woensdag 20 mei 2020

Na een natte periode met overvloedig veel regen in februari en begin maart, is het nu al een hele tijd aanhoudend droog. Het is zelfs al van 1901 geleden dat het nog zo droog is geweest. Het gevolg hiervan is dat de debieten en peilen in de Limburgse waterlopen bijzonder laag staan. Voor een aantal waterlopen is de situatie vandaag zelfs al vergelijkbaar met die van in het begin van juli vorig jaar. Door de lage waterstanden en geringe debieten neemt de waterkwaliteit af en dat houdt gezondheidsrisico's in voor mens en dier. Indien bijkomende neerslag uitblijft, lijkt alles er op te wijzen dat we in 2020 opnieuw afstevenen op een droge zomer – de vierde op rij!

De actuele situatie werd op zowel Vlaams als provinciaal niveau besproken. Zo kwam de Vlaamse Droogtecommissie op dinsdag 19 mei bijeen en adviseerde die om in heel Vlaanderen een captatieverbod in te stellen voor de ecologisch kwetsbare waterlopen. Het Limburgs droogteoverleg heeft op haar beurt de situatie gisteren geëvalueerd. Op basis van de besluitvorming daar heeft de waarnemend gouverneur beslist het advies te volgen en een captatieverbod in te stellen op onderstaande waterlopen, en dit met ingang van donderdag 21 mei 2020. Er is geen einddatum ingesteld voor dit verbod, het blijft dus van kracht tot het terug wordt opgeheven.

Reikwijdte van het verbod

Het captatieverbod is van toepassing op ongeveer 80% van het Limburgse grondgebied. Voor een exacte omschrijving van de locaties waar het verbod **niet** van kracht is, verwijzen we naar onderstaand overzicht evenals onderstaande kaart.

Grosso modo gaat het over gebieden rond de volgende waterlopen: Jeker (regio Tongeren), Cicindria (regio Sint-Truiden en Gingelom), Voer en Berwijn (Voerstreek), Molenbeek, een stuk van de Zwartebeek (regio Beringen), de Demer tussen Hasselt en de grens met Vlaams-Brabant, de Velpe en de Gete (regio Halen en Herk-de-Stad). Ook

Tessenderlo, Ham, Lummen, Heusden-Zolder en Zonhoven blijven grotendeels gespaard van deze maatregel.

Landbouw

Vanzelfsprekend heeft dit captatieverbod een impact, vooral op de landbouwsector. Landbouwers kunnen evenwel rekenen op een aantal uitzonderingen en gebruik maken van alternatieve waterbronnen.

Zo geldt het captatieverbod niet voor het beperkt capteren van drinkwater voor vee, voor het beperkt capteren van aanmaakwater voor gewasbeschermingsmiddelen of voor de productie van drinkwater.

Captatie is ook nog mogelijk uit de waterlopen die niet onder dit verbod vallen. Captatie is uit bevaarbare waterlopen en kanalen is wel toegestaan. Daarvoor moet je wel een melding doen of een vergunning aanvragen bij de Vlaamse Waterweg.

Daarnaast kunnen zij nog gebruik maken van de mogelijkheid om bij Aquafin gezuiverd afvalwater (effluentwater) op te halen. Dit kan in Limburg op 9 locaties: Alken, Bree, Genk, Hasselt, Houthalen-Helchteren, Lanaken, Lommel, Sint-Truiden en Tongeren.

Spaarzaam omgaan met water

Met (vermoedelijk) opnieuw een droge zomer voor de deur, blijft het belangrijk dat we als Limburgers spaarzaam blijven omgaan met het kostbare goed dat water is. Drinkwater gebruiken we best alleen voor de dingen waar dit echt voor nodig is. Dus niet voor het besproeien van het gazon of het wassen van de auto. Spaarzaam omgaan met water is niet alleen goed voor het milieu en voor onze portemonnee. Zo zorgen we er ook voor dat iedereen te allen tijde drinkwater ter beschikking heeft, ook in droge periodes.

Structurele maatregelen nodig

Het is duidelijk dat het in stand houden en het verbeteren van de aanvulling van het oppervlakkige grondwater in de toekomst steeds belangrijker gaan worden. Er moet op alle bestuursniveaus dan ook dringend werk gemaakt worden van verschillende

structurele maatregelen die hier op inspelen. Zo moeten we letterlijk meer ruimte maken voor water en waterlopen, tot in de woonkernen toe. Dit zorgt niet alleen voor een betere opvang en infiltratie van water, het kan ook zorgen voor extra beleving. Het hemelwater zou ook beter gebufferd moeten worden door het deels op te vangen en op te slaan in reservoirs en regenputten. Zo kan het vervolgens aangewend worden in drogere periodes. Het andere deel van het regenwater laten we infiltreren in de ondergrond zodat het grondwaterniveau op peil blijft. Ontharding kan hierin een belangrijke rol spelen. Asphalt en straatstenen belemmeren immers de insijpeling van neerslag in de ondergrond. Daardoor wordt het grondwaterpeil in natte periodes niet of onvoldoende aangevuld. Al deze maatregelen hebben echter pas zin als we allemaal samen (particulieren, landbouw, industrie, recreanten...) spaarzaam omgaan met water. Want water is en blijft een kostbaar goed!

EINDE PERSBERICHT

Contact

Michel Carlier, gouverneur wd.
0477 91 57 59

Bijlagen

Besluit gouverneur 20 mei 2020

Links

<https://www.crisis-limburg.be/droogte2020>

<https://www.aquafin.be/nl-be/partners-en-bedrijven/toepassingen-van-gezuiverd-water>

<https://www.vlaamsewaterweg.be/watercaptaties>

<https://www.vmm.be/water/waterbesparing>

Captatieverbod in Limburg

Legende

- Onbevaarbare waterlopen: captatieverbod
- Onbevaarbare waterlopen: captatie ook toegelaten
- Bevaarbare waterlopen: captatie toegelaten mits melding / vergunning

Besluit gouverneur 20/5/2020
Met ingang op 21/5/2020

Captatie uit (onbevaarbare) waterlopen is in Limburg enkel nog **TOEGELATEN** ...

- in de stroomgebieden van de Warmbeek en zijbeken, behalve het stroomgebiedje van De Vliet, in de gemeenten Hamont-Achel en Pelt, stroomafwaarts van het kanaal Bocholt-Herentals;
- in de stroomgebieden van de Kogbeek, Vrietselbeek en Langbroeksbeek en resp. zijbeken in de gemeenten Dilsen-Stokkem en Maasmechelen;
- in de stroomgebieden van de Jeker en het Heeswater en resp. zijbeken in de gemeenten Lanaken, Bilzen, Riemst, Herstappe en Tongeren;
- in de stroomgebieden van de Berwijn en de Voer en resp. zijbeken in de gemeente Voeren;
- op de Melsterbeek stroomafwaarts vanaf Keelstraat-Terbiest in Sint-Truiden en vanaf dit punt in de stroomgebieden van de zijbeken die erin uitmonden, in de gemeenten Sint-Truiden en Nieuwerkerken;
- in de stroomgebieden van de Gete en de Velpe en resp. zijbeken in de gemeenten Herk-de-Stad en Halen;
- op de Demer tussen Lummense Kiezel in Hasselt en de provinciegrens in Halen;
- in de stroomgebieden van de Zusterkloosterbeek, Muggenbeek, Slangbeek en Voortbeek en resp. zijbeken in de gemeenten Genk, Hasselt, Zonhoven, Houthalen-Helchteren en Heusden-Zolder;
- op de Mangelbeek stroomafwaarts vanaf Sluisband in Heusden-Zolder en vanaf dit punt in de stroomgebieden van de zijbeken die erin uitmonden in de gemeenten Heusden-Zolder en Lummen;
- op de Laambeek stroomafwaarts van het Albertkanaal in de gemeenten Heusden-Zolder en Lummen;
- op de Zwartebeek stroomafwaarts vanaf de Oude Baan in Beringen en vanaf dit punt in de stroomgebieden van de zijbeken die erin uitmonden, behalve het stroomgebiedje van de Heesbeek, in de gemeenten Beringen, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Lummen en Halen;
- in de stroomgebieden van de Grotebeek/Winterbeek en zijbeken, behalve het stroomgebiedje van de Kleinebeek, in de gemeenten Beringen en Tessenderlo;
- in het stroomgebied(je) van de Uilenkoploop in de gemeente Tessenderlo;
- in de stroomgebieden van de Grote Laak en zijbeken in de gemeenten Leopoldsburg, Beringen, Ham en Tessenderlo;
- in de stroomgebieden van de Scheppelijke Nete, Maatheideloop, Ritreienloop en Postelvaartje en resp. zijbeken in de gemeente Lommel.